

PO NOCI KOSTELŮ

Sobota po Noci kostelů. Na Facebooku nacházím fotku rozmlácených kostelních dveří s komentářem kolegyně farářky z nedalekého městečka: „Po Noci kostelů jsou pro některé kostely rána těžší...“ Něco takového by se na faře u nás na vsi stát nemohlo... Neměl by kdo házet kamenem.

Je pátek večer. Zvoní zvon. Na farské zahradě se schází Noc kostelů zahajující pěvecký sbor. Vnímám rozpačité rozhlížení účinkujících: A kde jsou nějací diváci? Říkám při „slavnostním“ otevření něco o tom, že tu nejsme proto, abychom dělali zábavu zástupům, ale tvoříme společenství, v němž je každý důležitý. Když sbor nastoupí na pódium, zůstane na lavicích sedět několik vesměs členů farnosti.

Na konci téhle akce ve mně vždy zůstává hořkost a sarkasmus. *Samozřejmě*: nemáme to, co si lidé obvykle představí pod pojmem „kostel“. *Ale*: stojí celé to „divadlo“ za to?

Ale pak mi to začne ležet v hlavě. Co se vlastně stalo? Nepřišlo uspokojení organizátorů v podobě množství příchozích. *Ale*: Jedna nemocná členka sboru pěveckého i církevního, kterou jsme už řadu let potkávali jen při návštěvách doma, s pomocí sboristek byla po dlouhé době mezi námi – a sbor vlastně asi zpíval tak trochu kvůli ní. Pak jsme si sedli ke stolu a hráli a pěli k Boží chvále. Zpěv se nesl noční obcí a jedna žena, která se jen občas a plaše účastní některých spíše kulturních sborových akcí, s námi na přání zazpívala jednu duchovní píseň. A – říkám to se zatajeným dechem – když jsme na přípitek rozlili asi tučet sklínek jubilejního „Svatodušního“ vína a podívali se na lahev, byla z větší části plná.

Čím dál tím víc si uvědomuju, že některé věci jsou důležité jen tím, že se dějí a vůbec nejde o to, kolik lidí osloví, jaký mají viditelný efekt. Můžeme být zklamaní a zahořklí. A přitom jsme se setkali s požehnáním. Božího vína neubývá. Zázraky se dějí. Jiná věc je, zda jsme ochotni je vidět.

-kš-

SVÍTÁNÍ KOSTELŮ?

Málokterá církevní akce ve mně vzbuzuje tak smíšené pocity jako Noc kostelů. Na jednu stranu velká příležitost představit církev i lidem, kteří by jinak do kostela (shromáždění) nezavítali, na druhou stranu její nevyužití, ba přímo vyplývání, na různé ty koncerty, opékačky burůt, výstavky fotografií mrtvých funkcionářů... Jako by snad kostel byl v první řadě příliš velkou skříní na liturgická roucha, předimenzovaným obalem na varhany nebo držákem na ceduli „Státem chráněná památka“. Tedy ne že by tím nebo oním také nebyl. Ale od církve bych přeci jen očekával, že dokáže říct, že pro ni je kostel především ostatním místem, kde se setkává se svým Bohem, kam k takovému setkání také všechny lidi zve. A že se za to nestydí.

Býval jsem hodně zklamaný, když jsem čítal programy ve stylu „ochutnávka mešních vín, koncert ZUŠ, vyhlídka z věže, prohlídka mumií ve sklepe...“, až jsem si pak uvědomil, jaký význam slovo „noc“ v jazyce víry má. Dobu, kdy jsme od Boha vzdáleni, kdy se dokonce můžeme cítit opuštěni, dobu, kdy Bůh zdánlivě nekoná a kdy my jeho konání nevnímáme. Tak, jako v noci nic nevidíme, protože je tma. Proto mě potěšilo, když jsem si přečetl o chrásteckém zpívání „pro Boha, ne pro návštěvníky“, proto mě potěšilo, když v sousedním okresním městě slavili „komentovanou“ mši sv. a posléze končili kompletářem s výkladem/vysvětlením liturgie. Nějak tak bych si představoval, že může vypadat skutečný den otevřených dveří v kostele tak, aby nešlo jen o světskou inscenaci přenesenou do kostelních kulis. Letos prvně mám po Noci kostelů pocit, že sice ještě pořád je temná noc, ale přeci jen na obzoru začíná nesměle svítat.

-mjt-

OTEVŘÍT ZAVŘENOU DLAŇ – ALE JAK?

Před supermarketem postává jako vždy několik ušmudlaných postav. Dokuřují nalezené vajgly, popíjejí pivo či krabicák. Vyhýbám se jim, jedu s vozíkem uložit nákup do auta, když vtom se u mě objeví jeden z těch pokuřovatelů, kapuci staženou do půlky zaslého obličje,

a něco zamumlá. Nerozumím mu, možná nemluví česky, možná je něčím sjetý, nevím, nechci to zkoumat. Je mi jasné, co asi chce, a tak rychle zavrtím hlavou a řeknu: „Ne, nedám.“ Onen člověk beze slova odchází, asi je zvyklý.

Cestou domů si celou tu situaci opakuji. Neměla jsem mu přece jen dát pár korun? A na co asi!? Na chlast nebo na cigára, to tedy ne! Ale jako křesťance by mi takový člověk neměl být lhostejný. Bylo by lepší dát mu něco k jídlu, rohlík a nějaký sýr, třeba. Jenže v tu chvíli mě to nenapadlo a rohlíky jsem stejně neměla. Ostatně myslím, že mu šlo především o ten alkohol. Příště to vyzkouším, k nákupu pokaždé přidám nějaký ten rohlík, abych nasýtila někoho hladového...

No, to jim toho dáš! Rohlíkem je nespasíš, kousek odtud je azylový dům Městské charity, tam se mohou najíst a dostanou i oblečení, tak přispěj finančně třeba tam. Ale já přispívám pravidelně do několika dobročinných organizací a na různé aktivity, to už by bylo na mě moc... Tak přispívej dál a nehraj si tu na nějakou rohlíkovou charitu.

A co takhle modlitba ?

Máš sílu na to říci takovému člověku: Nic vám nedám, ale budu se za vás modlit?

Nevím, asi ne.

Tak holt mu to neříkej, ale pamatuj na něj v modlitbě. Tu potřebuje určitě.

- mno -

NEMONOLOG

Bože můj, buď se mnou celý dnešní den, neopouštěj mě, prosím! Tuto prosbu vkládám téměř pokaždé do své ranní modlitby. Většinou takto modlitbu končím a pak jdu něco dělat. Nedávno jsem ale neodešla hned a ještě chvíli jsem setrvala. A v tom tichu jako bych slyšela: „Já jsem přece s tebou pořád, to ty mě opouštíš!“

Já???

Ano, ty. Přizpůsobuješ se světu, říkáš věci, které bys nemusela a neříkáš, co bys měla. Neděláš, co máš dělat, a děláš, co bys neměla. Utíkáš ode mě, vzdaluješ se mi, těkáš.

Těkám???

Zvláštní slovo. Málo používané, až tak málo, že jsem si ho raději ověřila ve Wikislovníku. Těkat = 1. rychle pohybovat pohledem po různých předmětech, 2. přebíhat v myšlenkách...

Ano, těkám. Díky za ta slova. Mám se co učit.

- mno -

Děkuji Bože

za tohle nádherné ráno

Vidím Tě ve všem Tvém stvoření

Vidím stromy a jsi tam

jsi v oblacích a v modři nebe

a také ve slunci i v zemi

A já Tě smím vdechovat

se svěžím vánkem

a s vodou pít

Ale co kdyby

ráno bylo zlé a plné krve

Byl bys i ve smrti?

V zoufalství a nářku?

Cítím že jsi i tam

znovu a znovu

křížován

-mnp-

STRANGER THINGS

Spojme hned dvě mediální pozvánky najednou. Do minulého Poutníka se již nevešla pozvánka redakční kolegyně -mno- k poslechu Spirituály v ranním vysílání nedělní rozhlasové Vltavy, která ovšem inspirovala autora těchto řádků. Jednou po cestě na bohoslužby do Kralovic jsem poslouchal pořad, jehož hostem byla Denisa Červenková, která s Petrem Vaďurou hovořila na téma „spiritualita ve filmu“ (v audiarchivu rozhlasu si najdete pořad s datem 13. 5. 2018). Bylo to tak poutavé, že jsem se od rádia v autě nemohl odtrhnout, i když už bylo za pět minut devět. Na otázku po konkrétním příkladu soudobého spirituálního filmu sestra karmelitánka nesměle zašeptala: Stranger Things. Nic bliž nedodala, jen něco o tom, že vůbec zajímavým fenoménem je spiritualita seriálů.

Zaujalo mne to, a tak jsem se po dlouhé době po večerech pustil do sledování a od dob Červeného trpaslíka poprvé seriálu. Nečekejte ovšem žádnou prvoplánovou křesťanskou alegorii. Nejprve mne poněkud šokovaly hororové prvky, což je žánr, který opravdu nemusím. Postupem času jsem začal chápat, že nejde na prvním místě o životní strachu, ale spíše o napětí, dramatickosti

– a nakonec o vylíčení střetu dobra a zla a vůbec přítomnosti toho, co přesahuje běžný pohled na skutečnost. Situace je vážná, ale stejně jako v reálném životě v němž se prolíná tragédie s komedií, k ní patří i nadhled a humor.

Děj seriálu se odehrává v kulisách amerického městečka 80. let, kde se nic neděje. Na své si přijdou milovníci starých aut, videokazet nebo dobových šlágrů. Do života komunity ale vstupuje „druhá strana“. Jakási zlá moc. Zápasí s ní skupinka chlapců z místní střední školy, někteří z jejich rodin a zdejší šerif. Spojuje je „looserovství“ (v podobě různých společenských handicapů kluků z party), případně minulá traumatická zkušenost (policista, kterému zemřela dcera). Právě to jsou skutečnosti, které postavám pomáhají vnímat to, co druzí nevidí. A bojovat na život a na smrt – za sebe i za ty, kdo o ničem nemají potuchy. A spoluprožitý pohled na skutečnost vytváří mezi zúčastněnými i lidsky nepravděpodobné vazby. Příznačný – také pro křesťanské pojetí (sborového) společenství – je povzdech jedné z postav: „Proč máme k sobě tak blízko vždycky, když se blíží konec světa...“

Nebudu prozrazovat děj. Najdete tu samozřejmě i silný příběh lásky, přátelství a oběti. Klíčový se mi ale zdá samotný pohled na skutečnost, který naléhavě ukazuje, jak může být „druhá strana“ v našem všedním světě reálná, a věci neviditelné – většině lidí „cizí“ – jak se mohou stát mnohem důležitějšími, než viditelná „běžná“ zkušenost (ostatně i hoši jsou na to připraveni díky tomu, že žijí ve světě tolkienovských příběhů) a to způsobem, který člověku nedovolí spustit oči z obrazovky a nutí ho napnout všechny síly k tomu, aby dokázal vyčkat na další díl. Inu, spiritualita seriálu je ona dynamika našeho života, jehož smysl se osvětlí vždy až v „dalším díle“. Nezbyvá než si počkat – snad – na třetí sérii do příštího roku. Do té doby se můžete podívat dvě na předchozí nebo třeba hledat další inspirace na webu filmspiritualita.cz.

-kš-

NADSTANDARDNÍ POKOJ

Dnes už ho nabízejí snad všechny nemocnice: jednolůžkový pokoj s vlastním WC, sprchou a několika dalšími vymoženostmi, které na těch běžných pokojích nejsou. Za to musí samozřejmě pacient zaplatit a tak očekává všestranný komfort.

Já jsem svůj třítydenní pobyt ve FN Plzeň na Lochotíně strávila postupně na dvou takových pokojích. Nejprve na ortopedii, kde mi dávali nové koleno, a pak na lůžkovém rehabilitačním oddělení, kde mě učili s tím kolenem žít.

Ten první pokoj mě trochu zklamal výhledem z okna. Zatímco všechny ostatní, standardní pokoje měly krásný výhled na rozkvétající Plzeň, já jsem hleděla na frekventovanou hlavní bránu a onkologický pavilón. Samozřejmě jsem v první chvíli zalitovala, že se nemohu kochat pohledem na plzeňskou věž, ale do nemocnice jsem přece nepřišla kvůli výhledu... Už večer jsem byla naopak ráda. Přímo z postele jsem viděla rozsvícená okna onkologie – to byla jasná pobídka k modlitbám. Za nemocné, za personál, pak za celou nemocnici. Dost možná, že nádherný výhled na Plzeň by mě tolik k modlitbám nevedl.

Můj druhý pokoj na rehabilitaci byl ještě nadstandardnější. Nebylo vidět vůbec nikam. Místnost byla pod úrovní terénu, takže kousek od okna byla zeď, nad níž bylo možno zahlédnout malý kousek oblohy. Kobka! Napadlo mě hned při příchodu. Věžeňská cela! No a co, platím přece za soukromí, nikoliv za výhled.

Navíc tam nefungovala wifina! Na těch ostatních, obyčejných vícelůžkových pokojích bylo wi-fi připojení bez problémů a pokoje byly plné slunce, neboť byly situované na jih.

Jako satisfakce za chybějící výhled byla na mém pokoji zbytečně velká a zbytečně chytrá televize. Její výhodou však bylo, že jsem ji mohla nechat vypnutou nebo na ní přehrávat z flašky různá kázání a duchovní vyučování či písničky z Taizé. Na těch ostatních pokojích většinou běžela televize po celý den.

Tak tedy – v čem spočíval můj nadstandard? Nemusela jsem poslouchat žádné šlágry a seriály, nemusela jsem ani sledovat, co zveřejňují moji přátelé na facebooku. Mohla jsem se soustředit na modlitbu.

Díky Pánu za to.

-mno-

TO OPRAVDOVÉ ZŮSTÁVÁ aneb CO JE TO KONTEMPLACE?

O kontemplaci jsem měla pouze mlhavou představu, že je to hluboké rozjímání, spojené s modlitbou, tichem a určitou askezí. Že je to mystérium, patřící pouze za zdi klášterů, které jsou uzavřené světu, oddělené pouze pro Boha. Že to nemá nic společného se současným životním stylem, ba co víc, ani s evangelickým pojetím víry.

Knižní novinka „To opravdové zůstává“ (vydalo nakladatelství Cesta v červenci 2018) tuto moji představu hodně změnila. Je to kniha rozhovorů karmelitánky

Denisy Červenkové a jáhna Elvy Frouze s Janem Šedivým o kontemplativní cestě. Jan Šedivý vystudoval teologii v Římě (jako emigrant), nyní žije v Bavorsku a po mnoho let organizuje a vede kurzy kontemplativní modlitby také v Čechách a na Moravě. O nich se v knize dozvíte, že nejsou určeny výlučně pro křesťany, ale pro všechny vážné zájemce. V rozhovorech popisuje Jan Šedivý svoji vlastní cestu k meditaci a kontemplaci, která jde až k podstatě lidského bytí a vnímání Boží přítomnosti.

Podle Wikipedie je kontempace: „nejvyšší stupeň modlitby, stav přímého patření na Boha člověkem, nakolik je to v tomto životě možné.“ O tom se v knize hovoří. Díky formě rozhovorů je text čtivý a dobře „stravitelný“ – však také oba tazatelé mají s meditací a kontemplací vlastní zkušenost.

V rozmluvách také padne otázka – kde je tu Kristus? Pro některé křesťany je těžké přijmout nepředmětnou meditaci, úplné vyprázdnění a oproštění se od všech myšlenek, citů a pocitů a v posledku i od svého ega. Jan Šedivý vysvětluje: „U věřícího křesťana kontempace prohlubuje vše, co je na vztahu ke Kristu opravdové. Zároveň ukazuje, co není opravdové, co si jenom namlouváme. Pokud někdo vidí Krista jenom jako předmět, hodný následování, je to málo. Není možné, abych byl od Krista oddělený, protože jsem s Ním a v Ném. On je všude, kde jsem já, a ve všem, co dělám. Je tedy i nerozlučnou částí ticha v kontemplaci. Kontempace nám umožňuje vrůstat do uvědomění a do zakoušení této skutečnosti. Pokud je Kristus pro mě důležitý, nemohu ho v kontemplaci minout.“

Přeji vám, aby se tato kniha, stejně jako pro mě, stala pobídkou k další duchovní cestě. Podotýkám, že knížka je k dispozici v naší farní knihovně a přidávám pár užitečných odkazů: kontempace.eu, kolinskyklaster.org, cestanahoru.org, komunitanoecz

-mno-

Pro další pouť za poznáním se mi nabídla vzácná příležitost, poprvé navštívit a pobýt na několik málo dní jako host v místech, kde mnišský řád trapistů uskutečňuje Boží povolání. Nejprve v klášteře Nový Dvůr a následně v Poličanech, v místech odloučených od nepokoje a zmatků velkých měst, v krajině polí, luk a lesů, v oáze, svěží a obcerstvující všudypřítomným klidem. Vše uspořádaně plyne, pravidelný rytmus bohoslužby rozděluje den, podřizuje si a vede v neměnném tempu všechny činnosti. Setrvat tu poskytuje alespoň v dílčích momentech možnost sdílet jiný způsob života, nezahluje podněty, umožňuje se ztišit, soustředit a pozorně vnímat změny, které v nás soulad s takovým děním dokáže způsobit. Zažil jsem, co takový rozdíl dává a ubírá, pochopil význam ticha, jak blaze umí působit mlčení a nabývá na hodnotě i ve styku s ostatními. S úlevou jsem si uvědomil, že slov opravdu není nezbytně třeba, že i tak, přes důsledné dodržování tichosti, se dá postupně společně sblížit. Nechybí-li ve vzájemném chování pozornost, úcta a pokora, pak ustoupí nutková potřeba mluvit, ticho ji překonává. I když jen jako host, cítil jsem s takovým životem v kázni sounáležitost, štěstí a naplnění, pochopil jeho vysokou kvalitu, důležitost pro směřování a usměrňování ve víře, ve vztahu k Bohu.

Tolik jen krátké zamyšlení, napsané z potřeby podělit se o některé své poznatky a zkušenosti z mého putování.

Milan Čečil

Děkujem ti, Hospodine

Slovácké písničky 1950
Ladislav Moravetz

1. Dě - ku-jem ti, Ho - spo-di - ne, za ú - ro - du na ro - vi - ně,
2. Na po-lách,aj na lu - či - nách, v ho - rách, na všec - kých past - vi - nách,

dě - ku-jem ti, Bo - že náš, za ú - ro - du, za chléb náš.
daj ve zdra-ví u - ži - ti, v cen - no-sti ze -- tr - va - ti.

DĚKUJEM TI, HOSPODINE

Poděkovat za úrodu
můžeme letos také
třeba touto lidovou
písni ze Slovácka.

Poutník. Vydává Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Chrástu.

Řídí redakce ve složení **Michaela Nováčková** (novackovamisa@seznam.cz), **Matyáš Josef Turský**, **Karel Šimr**. Sazba, grafika: **Petr Vrobel**.

Tohle číslo vyšlo v září 2018. Ke stažení na: chrast.evangnet.cz

PŘÍLOHA K POUTNÍKU Č. 15

K ČEMU JE MI CÍRKEV?

Tuto otázku jsme si v chrásteckém sboru položili o letošních prázdninách. Zde je několik kratších i delších odpovědí...

– Na co je mi církev? Pro mě osobně je velkým darem, neboť v ní nacházím společenství mně blízkých lidí, čerpám zde útěchu, naději, sílu a inspiraci. Zprostředkovala mi dar víry v Boha a nový život. Slyším zde Boží slovo, jeho výklad, mohu se s ostatními modlit a chválit Pána, zažívat společenství u stolu Páně. Je pro mě též příležitostí dávat, pomáhat, posílat dál to dobré, co jsem s vděčností předtím přijala.

– Ztotožnění s ostatními lidmi (podobně smýšlejícími, žijícími atd.), společenství, záštita a jistota, ukotvení

– Společenství, zprostředkování svátostí, předávání tradic, domov

– K setkávání nad Božím slovem. K duchovnímu růstu a obnovování. Ke sdílení s ostatními – i když jsme rozdílní, máme stejného Pána. Jsem šťastná, že mohu být součástí těla Kristova. A to nejdůležitější nakonec: že smím přicházet ke Stolu Páně a společně s ostatními slavit Svatou Eucharistii.

– Přiznám se, že mne takto položená otázka trochu zaskočila. Předpokládám, že záměrem ankety není získat „správnou odpověď“. Nemám reakci, kterou bych mohl „vysypat z rukávu“. V první chvíli se mi spíše, než odpověď, vynořily další otazníky. Směřuje ta otázka k tomu, co cítím, nebo k tomu, o čem přemýšlím, co s rozechvěním vyznávám a vkládám do proseb, aby mne Hospodin ve směru tohoto vyznání vedl? A další důležitá otázka – musí být člověk v církvi, aby mohl být spasen, tj. aby existoval mezi ním a Bohem vztah, jehož základem je Boží láska?

Všechny výše zmíněné otázky je možno nahlédnout z různých konců. Dovolte mi předložit můj pohled, zcela částečný, očekávající obohacení pohledy jinými.

Začnu od poslední zmínky minulého odstavce. Jsem přesvědčen, že Hospodin nabízí spasení i lidem, kteří se nehlásí k žádné církvi. Zásadní je víra, důvěra, vztah s Bohem. Je dost lidí, kteří jsou členy církve jen formálně, tj. v dobrém případě je pro ně vztah s Bohem cosi okrajového, v horším třeba ani neví, že byli

někdy pokřtěni... S rozechvěním se odvažuji říct, že tito lidé jsou odkázáni vědomě či nevědomě nahlížet život z perspektivy, jejímž centrem jsou oni sami. To není odsudek. Věřím, že i pro takové lidi má Hospodin budoucnost, zahrnuje je do své lásky stejně jako nás, kteří jdeme cestou víry sice vědomě, ale často velmi klopýtavě. Ještě jinak řečeno – i přes různé biblické výroky o církvi si nemyslím, že by členství v církvi bylo nutným předpokladem pro spasení.

Nejkonkrétnější pocity zažívám ve vztahu s konkrétními lidmi. Ti nejbližší – a pro zjednodušení teď mezi ně zahrnu i svou rodinu – jsou pro mne sestry a bratři ve sboru. Když se zeptám „k čemu je mi sbor?“ – a ještě lépe „k čemu je mi evangelický sbor v Chrástu?“ – stává se moje přemýšlení mnohem méně „virtuálním“. Vždyť tady zažívám zcela hmatatelné vztahy, pocity, pohyby, nasazení. Ty čtyři zmíněné pojmy nejsou míněny jako úplný a reprezentativní výčet, ale na každém z nich se dá demonstrovat jedno zásadní rozpoznaní: tento sbor (a troufám si říci, že i s církví tomu tak je) je prostředím, v němž se protíná Boží stvořitelství a spasitelský záměr se světem a svět reálný, námi různě uchopovaný a utvářený. Tím nechci říct, že Bůh je „idealista“ i my „realisté“, tak to není – ale to by byl námět k jiné úvaze. Zmíněné vztahy, pocity, pohyby, nasazení... jsou zcela autentické, i v našem sboru spjaté s tímto světem. Prožíváme „výšiny“ i „hlubiny“, někdy cítíme, že jsme zažili „dotek Božího království“, že naše aktivita přinesla dobré ovoce, že byla požehnaná, jindy máme pocit, že se s někým ze svých bratří či sester názorově mjíme nebo že jsme své nasazení zaměřili k něčemu, co jde poněkud „mimo“, byť se to nějak sboru dotýká. Každý z nás ve sboru jistě velmi osobně zažil radost i smutek. Ačkoli si stojím za tím, že Hospodin neklade člověku jako podmínku spasení členství v církvi, uvědomuji si zároveň, že důraz na společenství kolem zvěstovaného evangelia a jeho nesení dál nejrůznějšími způsoby má zcela zásadní význam. Proč v Písmu není použit obraz jabloňového kmene a jablka, ale vinného kmene a ratolestí, přeneseně i hroznů? Jistě jsme jeden každý z nás předmětem Boží péče, zároveň jsme ale součástí společenství. O tom, že život ve společenství na nás klade zcela jiné nároky, než život „sólo“, můžeme jistě vydat mnohá svědectví. Jednou z věcí, kterou spolu s Kristem do svého života přijímáme, je to, že tu nejsme sami pro sebe. Společné nesení starostí i radostí ve společenství sboru je velmi cenné pro každého

z nás. Kdyby to ale bylo jen na nás, neměli bychom východisko z naší nestability a klopýtání ve zvládnání různých situací, které v našem sboru zažíváme. Obraz vinného kmene a ratolestí není jen příměrem. Kristus je tím, kdo nás uschopňuje zvládat naši nestabilní realitu, kdo se nám jako první dává, abychom jím posílení vůbec měli co nabídnout sobě navzájem i svému okolí.

Ještě jeden motiv mne při přemýšlení nad anketní otázkou provázel. Vzpomínal jsem na svědectví své maminky o významu víry pro společenství její rodne vesnice na Podkarpatské Rusi. Ta vzpomínka je u mne spojena s úctou a vděčností, zároveň si ale uvědomuji, že souvislosti, v nichž žiji, už mají s tehdejší „model“ pramálo společného. Uskutečňování vzájemné pomoci – jistě opřené i o zvěst evangelia – bylo ve víceméně uzavřeném společenství slovenské vesnice snáze realizovatelné, než v podmínkách našeho (a nejen našeho) územně rozptýleného sboru. Jaké podoby může mít společenství křesťanů, jak se jejich „sebevyjádření“ měnilo a mění v závislosti na proměnách společnosti (vždyť např. život měst se v historii velmi dynamicky vyvíjel) – to jsou také témata, v nichž by bylo možno nalézt mnohé poučení.

Promiňte mi délku. Jsem Hospodinu vděčný za náš sbor i za všechna společenství, která si vyprošují Kristovu přítomnost. Těším se na vás pod kazatelnou, u stolu Páně, u kafe i úklidu zahrady.

Jan Esterle

TROJÍ CÍRKEV

Slovo církev nemá dnes u nás dobrý zvuk. Při nádechu „zvenčí“ zavání jakýmsi středověkým oděrem něčeho zašlého, spojeného s mocenskými nebo majetkovými zájmy, skandály apod. Živé náboženské a duchovní otázky většiny současníků nachází své místo častěji v soukromí.

Naše malá anketa nám ale snad pootevřela také pohled „zevnitř“. Církev jako společenství, prostor sdílení víry, slavení, místo záštity, jistoty a „přístřeší duše“.

Co je tedy vlastně církev? Zdá se, že odpovědí nemůže být jen jedno slovo.

Církev je na první pohled – a pro mnohé asi jen – jedna z mnoha organizací. A k té patří rozhodování staršovstev, konventů a synodů, případně biskupů a biskupských konferencí, schůze, problémy financování (a restituce), kartotéky členů, administrativa a úředníci. Podoba organizace popravdě církvi moc nesluší, ale zdá se, že se bez ní neobejde, pokud má dlouhodobě obstát a plnit své poslání v dnešním stá-

le více organizovaném světě. Bůh se neštítí „vnějších“ věcí. Proto je třeba vzít i tuto stránku církve vážně s vědomím, že všechno naše organizování zůstane jen suchou kostrou, pokud ji Boží Duch obalí masem a neoživí.

Církev je také společenství. Konkrétní uskupení, sbory těch, kdo vyznávají víru v Krista, na různých místech, lhostejno zda v malých či velkých skupinách. Je to prvek, který ke křesťanství bytostně patří. Bůh je trojjediný, zve nás do svého společenství a tvoří ho s námi skrze Krista v Duchu svatém přes to, čím my ho rozbíjíme. Biblickým obrazem nového společenství s Bohem (i druhými), je hostina. A sedět na ní sám je jaksi trapné. Ke společenství patří přátelství a vzájemná pomoc, ale také různost názorů a konflikty. Církev v tomto rozměru ohrožuje možnost, že se na jedné straně scvrkne na pouhou partu těch, kdo si lidsky sednou, volnočasovou a společenskou aktivitu, anebo že se na straně druhé rozdělí.

A pak je tu ještě církev jako instituce. Jakýsi záchytný bod v moři zmatků a nejistot. Něco, co přetrvává proměny času a lidí. Něco „víc“ než organizace i než konkrétní společenství lidí. Vlastně něco, z čeho tyto podoby církve vycházejí.

Možná nám slovo instituce zní vzdáleně, ale instituci vlastně slyšíme v kostelích každou neděli v podobě slov ustanovení večere Páně. Augsburské vyznání ve snaze o vyjádření obecné křesťanské víry definuje církev jako „shromáždění svatých, kde se učí čisté evangelium a náležitě se vysluhují svátosti“. Církev se děje tam, kde se lidé shromažďují pod kazatelnou, u křtitelnice a u stolu Páně. Zde jedná živý Bůh, který nám zároveň dává milostivou výsadu se na jeho díle podílet jeho rozmanitými dary, které nám dává. Kvůli tomu, aby se tento zázrak shromáždění (na něž navazuje vyslání do světa) mohl stále opakovat, má smysl církevní organizace. A zde se také následně rodí církev jako společenství omilostněných hříšníků, kteří se ve vši různosti učí přijímat „jako Kristus přijal nás“.

-kš-

